

prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
Judecător: S.Daguța
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N.Budăi, V.Efros, I.Muruianu

Î N C H E I E R E

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (succesorul în drepturi și obligații al ÎS „CRIS „Registru”, iar Serviciul Stare Civilă s-a reorganizat prin fuziune (absorbție) cu IP „Agenția Servicii Publice”), reprezentată de Dari Victoria,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Stare Civilă împotriva lui Fidelschii Oleg și Fidelscaia Cristina, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „CRIS „Registru” cu privire la recunoașterea nulității actelor și certificatelor de naștere, înregistrate (transcrise) de Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de Serviciul Stare Civilă și Întreprinderii de Stat „CRIS „Registru” și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 22 iulie 2015, Serviciul Stare Civilă s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Fidelschii Oleg și Fidelscaia Cristina, intervenient accesoriu ÎS „CRIS „Registru” cu privire la recunoașterea nulității certificatelor de naștere, înregistrat (transcris) de Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii a invocat că la 13 martie 2015, ÎS „CRIS „Registru” a expediat în adresa Serviciului Stare Civilă, încheierea privind legalitatea eliberării pașapoartelor cetățenilor Republicii Moldova pe numele XXXX și XXXX. Conform încheierii respective, ÎS „CRIS „Registru” a dispus anularea pașapoartelor eliberate

minorilor XXXX și XXXX cu indicarea motivului „eliberarea nelegitimă a documentelor”.

Menționează reclamanta că, pașapoartele supuse anulării au fost perfectate în baza certificatelor de naștere, eliberate în temeiul actelor de naștere transcrise de Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău nr. XXXX din XXXX pe numele lui XXXX și nr. XXXX din XXXX pe numele XXXX.

Insistă Serviciul Stare Civilă că, transcrierea actelor de naștere nominalizate au fost efectuate la cererea pârâtului Fidelschii Oleg, care este tatăl minorilor XXXX și XXXX, copii fiind născuți în străinătate (Dubai, Emiratele Arabe Unite), care la XXXX au dobândit cetățenia Republicii Moldova, prin recunoaștere în conformitate cu art.12 alin.(2) lit.a) a Legii cetățeniei Republicii Moldova din 02 iunie 2000.

Serviciul Stare Civilă indică că, potrivit celor expuse în încheierea ÎS „CRIS „Registru”, Fidelschii Oleg nu a solicitat acordarea cetățeniei Republicii Moldova și pentru copii XXXX și XXXX, aceștia nefiind indicați în cererea chestionar completată la solicitarea cetățeniei Republicii Moldova de către Fidelschii Oleg și în legătură cu acest fapt, ÎS „CRIS „Registru” a decis anularea pașapoartelor eliberate pe numele copiilor XXXX și XXXX, precum și excluderea din Registrul de stat al populației a datelor privind cetățenia Republicii Moldova a acestora, înscrise anterior eronat.

Consideră reclamanta că, actele de naștere nr. XXXX din XXXX, înregistrate de Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău pe numele XXXX și nr. XXXX din XXXX pe numele XXXX, precum și certificatele de naștere eliberate în temeiul acestora, urmează a fi declarate nule, având în vedere că, copii XXXX și XXXX nu dețineau cetățenia Republicii Moldova la momentul transcrierii certificatelor de naștere, eliberate de autoritățile din Dubai, Emiratele Arabe Unite, iar funcționarilor Oficiului Stare Civilă mun. Chișinău, responsabili de transcrierea documentelor respective, nu le-a fost cunoscut acest fapt, și ținând cont de faptul că, părinții copiilor XXXX și XXXX nu au deținut cetățenia Republicii Moldova la momentul nașterii acestora, Fidelschii Oleg, dobândind cetățenia Republicii Moldova după nașterea copiilor săi, XXXX și XXXX și nici nu au solicitat ulterior acordarea cetățeniei Republicii Moldova pentru ei.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza art.13 alin.(2), art.62 alin.(1) lit. a), art.65 alin.(1) ale Legii privind actele de stare civilă, nr.100-XV din 26 aprilie 2001.

Solicită Serviciul Stare Civilă, recunoașterea nulității actului de naștere nr. XXXX din XXXX, înregistrat (transcris) de Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău pe numele minorului XXXX și certificatelor de naștere eliberate cu seria XXXX nr. XXXX, nr. XXXX și nr. XXXX, și actului de naștere nr. XXXX din XXXX, înregistrat (transcris) de Oficiul de Stare Civilă mun. Chișinău pe numele minorei XXXX, și a certificatelor de naștere eliberate cu seria XXXX nr. XXXX, nr. XXXX și nr. XXXX.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 septembrie 2015, s-a admis cererea reprezentantului reclamantului și s-a dispus atragerea în calitate de persoană interesată ÎS „CRIS „Registru”. (f.d.84-verso)

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016 acțiunea înaintată de Serviciul Stare Civilă, a fost respinsă. (f.d. 203-209, vol.I)

La 16 noiembrie 2017, ÎS „CRIS „Registru” a declarat apel nemotivat, iar la 31 mai 2017, a depus apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Ulterior, la 28 noiembrie 2016, Serviciul Stare Civilă, a declarat apel nemotivat, iar la 05 iunie 2017 a depus apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 13 iulie 2017, a respins apelurile declarate de ÎS „CRIS „Registru” și Serviciul Stare Civilă și a menținut hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016. (f.d. 47-61, vol.II)

În susținerea concluziei care a format convingerea respingerii acțiunii, instanțele judecătorești au reținut prevederile²⁴ alin. (1), (2) și (3) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, adoptat la 16 decembrie 1966 la New York și rectificat prin hotărârea nr. 217-XII din 28 iulie 1990 a Parlamentului Republicii Moldova//Tratate internaționale 1/30, 1998, art. art. 4, 10, 18 din Constituția Republicii Moldova, art. art. 1, 13, 62, 65 ale Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, art. art. 3, 5, 10 și 19 ale Legii cetățeniei Republicii Moldova, care reglementează aspecte ce țin de dispoziții generale privind modul de înregistrare a actelor de stare civilă și cadrul juridic al raporturilor legate de cetățenia Republicii Moldova.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanțele au subliniat că, Serviciul Stare Civilă deși a invocat nulitatea actelor și certificatelor de naștere, înregistrate (transcrise) de Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău pe numele minorilor XXXX și XXXX, nu a anexat la materialele dosarului și nu a prezentat în instanțele de judecată probe pertinente și concludente în acest sens.

Concomitent, instanțele au remarcat că Legea cetățeniei, nu condiționează dobândirea cetățeniei de către copilul minor împreună cu părinții (părintele) care a dobândit cetățenia Republicii Moldova, doar pentru cazul în care copilul minor va fi înscris de către părinte în cerere-chestionar completat în vederea redobândirii cetățeniei Republicii Moldova, or, în speță, Fidelschii Oleg a prezentat la OSC toate documentele necesare pentru transcrierea actelor de naștere a copiilor minori și în baza căror transcrierea actelor de naștere a copiilor minori și a avut loc în registrul actelor de stare civilă a Republicii Moldova, iar ulterior au fost eliberate și certificatele de naștere a copiilor minori, cu indicarea numerelor de identificare de stat.

Prin urmare, au fost apreciate critic alegațiile invocate de Serviciul Stare Civilă precum că, temei pentru anularea actelor de naștere ar constitui faptul că, tatăl copiilor minori, Fidelschii Oleg, nu a indicat în cerere – chestionar cu privire la redobândirea cetățeniei Republicii Moldova, copii minori XXXX și XXXX, or, ultimii dobândesc cetățenia Republicii Moldova, în temeiul art. 19 alin. (1), (2) al legii cetățeniei, la 06 ianuarie 2012 odată cu tatăl lor, Fidelschii Oleg, iar înregistrarea (transcrierea) actelor de naștere a copiilor minori a avut loc la 07 septembrie 2012, peste 9 luni de la dobândirea cetățeniei prin efectul legii, împreună cu părintele său.

În acest sens, atât instanța de apel, cât și prima instanță a constatat că, transcrierea actelor de stare civilă în Registrul actelor de stare civilă a Republicii Moldova referitor la nașterea copiilor minori XXXX (actul de naștere nr. XXXX) și XXXX (actul de naștere nr. XXXX) a avut loc la 07 septembrie 2012, cu aprobarea prealabilă a Serviciului Stare Civilă, care a fost responsabil la acel moment de

acțiunile sale și a aprobat transcrierea actelor de naștere a minorilor în Registrul actelor de stare civilă a Republicii Moldova.

La fel, nu a fost reținută și s-a respins argumentul din cererile de apel despre înregistrarea (înscrierea) actelor de stare civilă, solicitate a fi anulate, prin utilizarea actelor false de către Fidelschii Oleg și Fidelscaia Cristina, care poate să atragă după sine nulitatea transcrierii actului de stare civilă, după cum prevede art. 62 alin. (1) lit. a) al legii privind actele de stare civilă, or, netemeinicia transcrierii acestora a fost invocată de Serviciul Stare Civilă doar în temeiul existenței unei încheieri a ÎS „CRIS „Registru” care nu conține o dată concretă a adoptării și nici data aprobării acesteia, și care potrivit conținutului său nu constituie actul constatator, dar reprezintă actul cu privire la inițierea cercetării de serviciu interne și formularea unor propuneri pentru subdiviziunile ÎS „CRIS „Registru”.

Astfel, lipsa performanței în procedurile interne instituite la ÎS „CRIS „registru” nu poate constitui și nu constituie, în circumstanțele din speță, netemeinicia înregistrării (transcrierii) la 07 septembrie 2012 de către OSC Chișinău a Serviciului Stare Civilă a actelor de naștere ale copiilor minori, XXXX și XXXX al căror părinte Fidelschii Oleg este cetățean al Republicii Moldova.

Totodată, instanțele de judecată au evidențiat că, în cazul în care statul Republica Moldova, prin intermediul instituțiilor sale publice, Serviciul Stare civilă și ÎS „CRIS „Registru” au acceptat cererea lui Fidelschii Oleg cu privire la înregistrarea (transcrierea) în Registrul actelor de stare civilă a Republicii Moldova a actelor de naștere a copiilor minori și cererea acestuia în comun cu mama copiilor minori, Fidelscaia Cristina cu privire la documentarea copiilor minori cu pașapoartele Republicii Moldova, iar acceptarea acestor cereri nu a fost bazată pe utilizarea de către intimați-pârâți a careva înscrieri false sau acte care să indice la lipsa de bună-credință, pretențiile Serviciului Stare Civilă, în calitate de agent al statului, cu privire la constatarea nulității actelor de înregistrare (transcriere) a actelor de naștere a copiilor minori a intimaților-pârâți în Registrul actelor de stare civilă a Republicii Moldova, reprezintă ingerința neadmisibilă a statului în drepturile minorilor la dobândirea cetățeniei (deja acordate în modul prevăzut de lege), dreptul care este ocrotit de prevederile art.24 alin.(3) Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, adoptat la 16 decembrie 1966 la New York și ratificat prin Hotărârea nr.217-XII din 28.07.1990 a Parlamentului Republicii Moldova.

La 14 septembrie 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (succesorul în drepturi și obligații al ÎS „CRIS „Registru”, iar autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Justiției „Serviciul Stare Civilă” s-a reorganizat prin fuziune (absorbție) cu IP „Agenția Servicii Publice” în baza hotărârii Guvernului nr. 314 din 22 mai 2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice), reprezentată de Dari Victoria, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le neîntemeiate, deoarece la examinarea cauzei nu au fost constatate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și au fost aplicate eronat normele de drept material, cât și apreciate arbitrar probele prezentate.

Susține că instanța de apel nu a luat în considerație că, la 20 ianuarie 2015, Fidelschii Oleg a solicitat de la ÎS „CRIS „Registru” eliberarea certificatelor privind faptul că, copii minori XXXX și XXXX sunt cetățeni ai Republicii Moldova, însă în timpul examinării cererii s-a constatat că la depunerea cererii, privind obținerea cetățeniei Republicii Moldova, Fidelschii Oleg nu a indicat în cerere-chestionar că ar avea copii minori până la 18 ani.

Mai mult, la 06 ianuarie 2012, intimatul a dobândit cetățenia Republicii Moldova prin recunoașterea în temeiul art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea cetățeniei Republicii Moldova, însă anterior la depunerea cererii, privind dobândirea cetățeniei Republicii Moldova, acesta nu a solicitat cetățenia Republicii Moldova și pentru copii săi minori.

Ca urmare, copii minori ai intimaților nu întruneau condițiile art. 11 lit. a) din Legea cetățeniei Republicii Moldova.

Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și-a întemeiat prezentul recurs în baza dispozițiilor art. art. 10 alin. (1), 11 și 12 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la cetățenie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei copia decizie instanței de apel din 13 iulie 2017 a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurentei, IP „Agenția Servicii Publice” la 07 august 2017, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 13132 (f.d. 62, vol.II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 septembrie 2017, în termen.

La 13 noiembrie 2017, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Prin referința depusă la 07 decembrie 2017, avocatul Marian Romanaș, în interesele intimaților Fidelschii Oleg și Fidelscaia Cristina a solicitat declararea recursului inadmisibil deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica asupra ilegalității deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Dari Victoria în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Dari Victoria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Dari Victoria.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Dari Victoria, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva